

Παν. Παλιούδη

Θυμάμαι τον Γ.Μ. όταν πρωτοεμφανίστηκε με την "Όμορφη Χώρα" (67). Δούλευε τότε ελαιοχρωματιστής και ξέραμε πως το σχολείο του ήταν η σιληρή ζωή του εργάτη που την περπατούσε βήμα προς βήμα από τα 12του χρόνια.

Καλοσπρώξαμε τότε μ'ενθουσιασμό το νέο εργάτη ποιητή, πό-
ξερε να ζυγίζει τις κουβέντες του και να τους δίνει νόημα ~~και~~
και βάρος.

Υπήρχαν μέσα σ'είνελο το πρώτο βιβλίο κείμενα σαν κι'αυτό:
"Μα πιο καλά πολλές φορές/ είναι τα λόγια βαρείά, τα τετρά-
γωνα / που κλώνονται στέρεα κι'αμετατόπιστα/ καθώς οι πέτρες των
βουνών μας / κομμένα και πλασμένα για να μη λυγούν."

Γεννήθηκε μέσα σ'είνελα τα χρόνια (το 70 ήρθε ο "Δρόμος"
και δυό χρόνια πιο ύστερα η "Αυτοβιογραφία") κι'ένα από τα πιο
πηγαία κατά την άποψη μου ποιήματα του Γ.Μ. "Το πρώτο μου τρα-
γουδί", όπου οι ειδήσεις αποκοιτούσαν την τραχειά υλική υπόσταση
της ζωής και των απλών ανθρώπων.

".. Ειελ γεννήθηκα μια μέρα τ'Απρίλη / κάτω από τον ίσιλο
μιας ελιάς / όπου λεχώνια ειελτονταν η μάνα μου..."

Λίγο πιο ύστερα η ζωή του Γ.Μ. θάλλαζε ριζινά. Το έμφυτο
του ταλέντο, το πείσμα του να μπει στον χώρο των γραμμάτων, η
φιλοπονία του και τα χέρια που άπλωσαν να τον βοηθήσουν τον οδη-
γησαν σύντομα στο έδρανο του ~~Γιαννεπιστήμι~~ Λομονόσωφ στην Μόσχα,
α² όπου αναχώρησε ύστερα από οκτώ χρόνια με μια διατριβή στα χέρια
του πάνω στον Μαγιαϊνόςφι και τον απόηχο του στην σύγχρονη ελλη-
νική ποίηση.

Φυσιολογικά έμπαινε πια το ερώτημα: Ποιούς δρόμους πήρε η
ποίηση Μολέση, διατήρησε ο ποιητής μέσα στο κλίμα της αναθημαϊ-
κής ζωής στην Μόσχα ειελνον τον πρωτογονικό δυναμισμό του που
ήταν τόσο ειδηλος στα πρώτα του ειελνα βήματα;

Από τα τρία μέρη που συγκροτούν την καινούργια συλλογή
("Περαστική 'Ανοιξη", "Οι σχηματισμοί των άστρων", "Επεισόδιο

με το χρόνο" το δεύτερο έχει την μεγαλύτερη συγγένεια με το παρελθό. Και δεν αναφερόμαστε σ'εμένα τα δύο πρώτα της σειράς
"Στη θεά μου Μαριτσού Τσιάρτα από τη Λύση που πέθανε στον προσφυγικό συνολισμό Λατσιών" και στο "Μοιρολόϊ για τη μικρή Γιαννούλα από τη Λύση που πέθανε και θάφτηκε στη Λάρνακα" όπου ο ποιητής μοιάζει να θέλει να μιλήσει με την φωνή του "ποιητάρη". Είναι περισσότερο το "Γράμμα στον Κυριάνο Καραλαμπίδη" πούχω υπ'όψη μου, μ'εμένα τις μνήμες που ξεσηκώνει για τα τραχειάτα χρόνια. Λέει ο ποιητής κι'αναφέρεται στην .."Αμμόχωστο Βασίλειδουσα".

"Ούτε κήπος, ούτε σχολεία, ούτε γειτονιές/οι αναμνήσεις μου. Οι αναμνήσεις μου /μηχανουργεία κι'οι οικοδομές/ νυσταγμένα λεωφορεία και φτωχοί εργάτες /Τούρκοι κι'Έλληνες -/να σιληράνουν την φυχή τους κάτω από την επιμέταλλευση."

Και πιο κάτω:

"Ούτε δάσκαλος ούτε σοφοί βιβλιοθηκάριοι /οι αναμνήσεις μου. Οι αναμνήσεις μου /εργολάβοι, χρηματιστές κι'ιδιοκτήτες που θησαύριζαν/την πόλη ειδίδοντας.../

Για να καταλήξει μ'ένα νεύρο κι'ένα θύμο που πάει και πιο πέρα από τα παλιά.

"Δεν μπορώ ν'απαλλαγώ απ'την πόλη τούτη/ που εφτά χρόνια την έχτιζα,/ όταν έπρεπε να κάθομαι στο θρανίο / κι'έμεινα ξένος, πετάμενος, δίχως μύθα / Και λέω μια τέτοια πόλη / φωτιά να πάρω να την κάψω..."

Το νήμα το παίρνουμε και στο "Επεισόδιο με το χρόνο" μ'εμένα τις ρεαλιστικές περιηγήσεις στον Δαυλό, στις αρχαίες πέτρες. Μ'εμένο τον "Άγνωστο", που τον γέννησε μια ευτυχισμένη καρπική στιγμή.

"Ήτανε τέτοιας σαν αυτό το κυπαρίσσι/ ξανθά είχε τα μαλιά του και τα μάτια θαλασσιά./ Φορούσε κι'ένα πουκάμισο λαδί." μήπως τον είδατε; Μην έπιασε φωτιά;"

Πως επιτινάσσεται εδώ ο στίχος πως πυραιντώνονται οι ειδόνες κι'αποικοτούν μια άλλη διάσταση.

"Φωτιά" στο σχήμα του κυπαρίσσιού / φλόγες ξανθές, θαλασσινές, λαδιές.../ έτσι ανάβει δέκα χρόνια τώρα / και γέθεται μύθος".

Στο ίδιο ευτυχισμένο στίγμα βρίσκεται και η "Ειλιόνα".

"Στένει μόνη πλάϊ σε καμένο δέντρο / ντυμένη στα μαύρα
σαν κάρβουνο / με σηκωμένα τ'ακίνητα χέρια της / που να μην
ξεχωρίσεις".

Τα χρόνια που μεσολάβησαν σ'ένα κέντρο όπου η κουλτούρα
βρίσκεται σε πολύ ψηλό βάθος, η ποιηση έχει πλουσιότετες παρά-
δόσεις και βαθιές ρίζες στην ζωή του λαού και δεν χάνεται μέσα
σε φορμαλιστικούς αιροβατισμούς λειτούργησαν μια ευλογία για
το ταλέντο του Γ.Μ. χωρίς ν'αγγιζούν τον πυρήνα της ποιησης του,
εισήλη την αμεσότητα και την λαϊκότητα, πλούτισαν τα εμφραστικά
του μέσα, τάκναν πιο πλαστικά, τα φόρτισαν με πνευματικότητα.

Ομολογώ, ότι εκεί όπου στάθηκα κάπως συλλογισμένος με κά-
ποια ερωτηματικά είναι σε μερικά ποιήματα της πρώτης σειράς,
της "Περαστικής Άνοιξης", όπου ο ποιητής μπαίνει στον ρόλο του
στοχαστή ("άνοιξη") αλλά και του ευαίσθητου παρατηρητή ενός ξέ-
νου τοπίου. Ίσως φυσικά η κρήνη μου εδώ να είναι περισσότερο προ-
σωπική απ'ότι πρέπει, ίσως ναμαι περισσότερο επηρεασμένος απ'ότι
πρέπει κι'από τον παλιό Μολέση δεν θάμουν όμως εντάξει απέναντι
του αν δεν τοβλεγα πού βλέπω την δύναμη του και, κυρίως, τον
δικό του, κατάδικο του δρόμο σαν ποιητής.